

ASÜ’de Çanakkale Deniz Zaferi’nin 111. Yıl Dönümü Konferansla Anıldı

18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi’nin 111. yıl dönümü, Fakültemiz tarafından düzenlenen anlamlı bir konferans programıyla anıldı. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Konferans Salonunda gerçekleştirilen programa; Aksaray Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Alpay Arıbaş, Rektör Yardımcıları Prof. Dr. Erşan Sever ve Prof. Dr. Yavuz Selim Çakmak, Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Talat Baran, akademisyenler ve öğrenciler katıldı. Programda konuşan Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Fatih Tuğluoğlu, “Çanakkale Deniz Zaferi” başlıklı sunumunda savaşın tarihsel arka planını, gelişim sürecini ve sonuçlarını kapsamlı şekilde ele aldı.

Çanakkale Savaşı Türk tarihinin en kritik dönüm noktası

Çanakkale Savaşı’nın Türk tarihinin en kritik dönüm noktalarından biri olduğuna dikkat çeken Tuğluoğlu, bu mücadelenin yalnızca askeri bir başarı değil, aynı zamanda bir milletin varoluş mücadelesi olduğunu vurguladı. Savaşın Osmanlı Devleti açısından ağır sonuçlar doğurduğunu ifade eden Tuğluoğlu, on binlerce insanın hayatını kaybettiğini, eğitilmiş nüfusun önemli bir kısmının Çanakkale’de şehit olduğunu ve ülkenin tüm maddi kaynaklarının seferber edildiğini belirtti. Prof. Dr. Tuğluoğlu, “Çanakkale’de elde edilen savunma başarısı, Türk milletine yeniden ayağa kalkma iradesi kazandırmıştır” dedi. Sunumunda Osmanlı Devleti’nin Birinci Dünya Savaşı’na katılım sürecine de değinen Tuğluoğlu, büyük devletlerin Osmanlı coğrafyası üzerindeki emellerine dikkat çekerek, Osmanlı’nın yalnız kalmamak adına Almanya ile ittifak yapmak zorunda kaldığını ifade etti. Karadeniz’de yaşanan gelişmelerin ardından Osmanlı Devleti’nin fiilen savaşa dahil olduğunu hatırlatan Tuğluoğlu, bu süreçte ilan edilen seferberlik ve devlet yönetimindeki aktörler hakkında da bilgiler paylaştı.

Çanakkale Zaferi sadece askeri değil psikolojik üstünlük de sağladı

Boğazlar bölgesinin stratejik önemine vurgu yapan Tuğluoğlu, Çanakkale’nin dünya siyasetinde kilit bir konumda bulunduğunu belirterek, İtilaf Devletleri’nin hedefinin boğazları geçerek İstanbul’u ele geçirmek ve Osmanlı Devleti’ni savaş dışı bırakmak olduğunu söyledi. Nusret Mayın Gemisi’nin 7-8 Mart 1915 gecesi Erenköy Koyu’na döşediği mayınların savaşın kaderini değiştirdiğini vurgulayan Tuğluoğlu, bu stratejik hamlenin 18 Mart 1915’teki büyük deniz harekâtında belirleyici rol oynadığını aktardı. Türk topçusunun üstün direnişi ve savunma stratejisinin başarısına dikkat çeken Tuğluoğlu, bu zaferin yalnızca askeri değil, aynı zamanda psikolojik bir üstünlük sağladığına vurgu yaptı. 18 Mart Deniz Zaferi’nin ardından İtilaf Devletleri’nin boğazı yalnızca deniz gücüyle geçemeyeceklerini anladıklarını söyleyen Tuğluoğlu, bu durumun kara savaşlarının başlamasına zemin hazırladığını ifade etti. Çanakkale’de elde edilen başarının, uzun süredir savaşlarla yıpranmış Türk milletine moral ve özgüven kazandırdığını dile getiren Prof. Dr. Tuğluoğlu, cephede görev alan komutanların ilerleyen süreçte Milli Mücadele’nin lider kadrosunu oluşturduğunu belirterek, “Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere birçok komutan Çanakkale’de edindiği tecrübe ile Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluş sürecine önemli katkı sağlamıştır” diye konuştu. Prof. Dr. Tuğluoğlu,

Çanakkale Savaşı'na ilişkin fotoğraf, harita, karikatür ve çeşitli görsel materyaller eşliğinde yaptığı sunumun ardından konuşmasını tamamladı.

Osmanlı Devleti aynı anda birçok cephede savaşmak zorunda kaldı

Program kapsamında ASÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Cihat Yıldırım da “Çanakkale Kara Savaşları ve Zaferi” başlıklı bir sunum gerçekleştirdi. Osmanlı Devleti'nin aynı anda birden fazla cephede savaşmak zorunda kaldığını vurgulayan Yıldırım, bu durumun savaşın en zorlayıcı yönlerinden biri olduğunu altını çizdi. Çanakkale Cephesi devam ederken Kafkas, Irak ve Hicaz cephelerinde de mücadelenin sürdüğünü hatırlatan Prof. Dr. Yıldırım, “Çok cepheli savaş devletin kaynaklarını ciddi şekilde zorladı” dedi. İtilaf Devletleri'nin çıkarma harekâtını 25 Nisan 1915'te başlattığını belirten Yıldırım, harekâtın Arıburnu, Seddülbahir ve Kumkale bölgelerinde eş zamanlı olarak gerçekleştirildiğini söyledi. Seddülbahir ve Arıburnu bölgelerinde yaşanan çatışmalara değinen Yıldırım, özellikle Türk birliklerinin sınırlı imkânlarla rağmen büyük bir direniş gösterdiğini vurguladı. Arıburnu'ndaki muharebelerde Mustafa Kemal Paşa'nın kritik rol oynadığını belirten Prof. Dr. Yıldırım, geri çekilmekte olan askerlere verdiği “Yere yat, süngü tak!” emrinin savaşın seyrini değiştirdiğine dikkat çekti.

Çanakkale'de kazanılan zafer Milli Mücadele'nin temelini oluşturdu

Çanakkale Savaşları'nın toplamda yaklaşık 8,5 ay sürdüğünü hatırlatan Prof. Dr. Yıldırım, her iki tarafın da yaklaşık 250'şer bin kayıp verdiğini kaydetti. Konuşmasının devamında cephede görev yapan bir askerin günlüğünden örnekler paylaşan Yıldırım, bu hatıratların savaşın insani boyutunu anlamak açısından büyük önem taşıdığını vurguladı. Teğmen İbrahim Naci'nin cepheye giderken ailesine ulaştırılması için defterine düştüğü notu aktaran Yıldırım, genç subayın savaş sırasında tuttuğu günlüğe yaşadığı duyguları, cephe şartlarını ve arkadaşlarıyla olan ilişkilerini samimi bir dille anlattığını aktardı. İbrahim Naci'nin son notlarında cephede yaşanan yoğun çatışmaları ve vedalaşma duygusunu yansıttığını belirten Yıldırım, genç subayın kısa süre sonra şehit düştüğünü söyledi. Çanakkale'nin yalnızca bir savaş değil, aynı zamanda bir ruh ve bilinç doğuşu olduğunu vurgulayan Yıldırım, bu cephede kazanılan özgüvenin Milli Mücadele'nin temelini oluşturduğunu açıkladı. Uzun yıllar süren savaşların ardından elde edilen bu başarının, Türk milletinin yeniden ayağa kalkmasını sağladığını kaydeden Yıldırım, Çanakkale ruhunun gelecek nesillere aktarılması gerektiğini de sözlerine ekledi. Konferansın sonunda ASÜ Rektörü Prof. Dr. Alpay Arıbaş tarafından konuşmacılara teşekkür belgesi takdim edildi.

